

izbace. Za njih su važila ista gramatička pravila kao i za reči iz prva dva rečnika. I u običnom i u političkom govoru upotrebljavalo se vrlo malo reči C. Svaki naučni radnik ili tehničar mogao je naći sve potrebne reči u spisku koji se odnosio na njegovu užu struku, ali mu je retko davano više od šačice reči sa drugih spiskova. Broj reči zajedničkih za sve liste bio je vrlo mali, a ni u jednom rečniku nije postojala reč koja bi izražavala funkciju nauka kao navike duha ili metoda mišljenja, nezavisno od pojedinačnih grana. Štaviše, ni sama reč 'nauka' nije postojala, pošto je svako značenje koje bi mogla imati bilo već u dovoljnoj meri sadržano u reči englsoc.

Iz prednjeg se vidi da je u Novogovoru bilo gotovo nemoguće izraziti kakvo jeretičko mišljenje, sem na veoma niskom nivou. Razume se, bilo je moguće izgovoriti vrlo grube jeresi, neku vrstu vulgarnih izraza. Moglo se, na primer, reći Veliki brat je nedobro. No takva jedna izjava, koja pravovernom uhu sama po sebi predstavlja besmisao, ne bi se mogla podržati logičkim rezonovanjem, jer potrebnih reči nije bilo. Anti-englsoc misli postojale su samo u nejasnom obliku bez reči; mogle su se izraziti samo uopštenim rečima koje su spajale ujedno i osuđivale čitave grupe raznovrsnih jeresi a da ih pri tom nisu bliže određivale.

Novogovor se u stvari mogao upotrebljavati za jeretičke misli samo ponovnim prevođenjem nekih reči sa Starogovora. Na Novogovoru bi, na primer, bilo moguće reći Svi čoveci su jednaki, ali samo u onom smislu u kome bi se na Starogovoru moglo reći Svi ljudi su riđokosi: ta rečenica naime ne bi sadržala nikakvu gramatičku grešku, ali bi izražavala očiglednu neistinu - da su svi ljudi jednakog rasta, težine ili snage. Pojam političke jednakosti više nije postojao, tako da je iz reči jednak bilo izbačeno to sekundarno značenje. 1984. godine, kad je Starogovor još uvek predstavljaо normalno sredstvo opštenja, teorijski je postojala opasnost da se čovek koji upotrebljava novogovorske reči seti i njihovog prvobitnog značenja. U praksi, nikome ko je bio dobro upućen u dvomisao nije bilo teško da to izbegne, no za nekoliko generacija nestala bi čak i sama mogućnost da se pogreši. Čovek koji je odrastao govoreći Novogovor kao jedini jezik za koji zna da je jednak nekad značilo 'politički jednak' ili slobodan značilo 'intelektualno slobodan', upravo kao što čovek koji nikad nije čuo za šah ne može znati za sekundarno značenje reči kraljica ili top. Mnoge greške i zločine taj čovek ne bi mogao počiniti prosti zato što bi mu bili bezimeni, dakle i nezamislivi. Ovde treba imati u vidu i to da bi karakteristike Novogovora vremenom postojale sve naglašenje - reči bi bilo sve manje a njihova značenja bi bila sve oštrite omeđena, čime bi se smanjila i sama mogućnost da se upotrebe u nedolične svrhe.

Kad Starogovor bude jednom zauvek prevaziđen, biće prekinuta poslednja veza s prošlošću. Istorija je već bila prerađena, ali su odlomci književnosti iz prošlih vremena, nepotpuno cenzurisani, ovde-onde još uvek postojali, te ih je neko ko bi i dalje pamtio Starogovor mogao pročitati. U budućnosti bi takvi odlomci, čak i kad bi kojim slučajem ostali neuništeni, bili nerazumljivi i neprevodivi. Sa Starogovora na Novogovor se nije mogao prevesti nijedan pasus, ukoliko se nije odnosio na kakav tehnički postupak ili kakvu vrlo jednostavnu svakodnevnu radnju, ili već sam po sebi bio politički u skladu s principima englsoca (dobromisleno, kako bi se to reklo u Novogovoru). To je praktično značilo da se nijedna knjiga napisana pre otprilike 1960. godine nije mogla prevesti u celini. Predrevolucionarna književnost se mogla podvrći samo ideološkom prevodu - to jest, izmenjivanju kako smisla tako i jezika. Uzmimo na primer onaj dobro poznati stav iz Deklaracije nezavisnosti: Za očigledne istine držimo da su svi ljudi jednaksti stvoreni, da ih je Tvorac nekim neotuđivim pravima obdario, i da se pravo na život, slobodu, i traženje sreće među tim pravima nalaze. Da se radi ostvarenija tih prava među ljudima vlade postavljuju, čija moć potiče iz